

Stoomkraan *Juliette*

Bouwjaar: 1912

Constructeur: Craven Brothers, Manchester (UK)

Eerste eigenaar: British Army Forces (UK)

In dienst bij NMBS: 1947

Buiten dienst: 1987

Stelplaats: Kinkempois (Liège)

Max. snelheid: 35 km/h

Gewicht : 80 t

Hefvermogen : 35 t

Lengte: 9,40 m

Stoomkraan Juliette, tentoongesteld in Train World (Ref: 2607)

Herspringstrein en -kraan

Wanneer een trein ontspoord of een ongeval heeft, worden diverse middelen gebruikt om de locomotief en de wagens weer op de sporen te zetten en de schade aan de infrastructuur te herstellen. De verkeersleiding kan dan beslissen om de 'herspringstrein' ter plaatse te sturen. Deze trein bestaat uit een of meer wagens met het nodige materiaal en gereedschap (hydraulische vijzels, vijzels, metalen balken enz.) die ter plaatse door het begeleidende technische personeel gebruikt kunnen worden. Voor grotere incidenten of voor zwaarder materieel kan ook een spookkraan gestuurd worden.

Vóór de oprichting van NMBS werden bij ongevallen of ontsporingen 'hulpwagens' gebruikt. Tot de Eerste Wereldoorlog wogen de wagens, de rijtuigen en de locomotieven een stuk minder dan het huidige spoorwegmaterieel. Een houten rijtuig GCI woog 20 ton, een goederenwagen woog maximum 10 tot 15 ton, en ook het gewicht van de stoomlocomotieven bleef in het algemeen ver onder dat van de volgende generatie.

De 'hulpwagens' gebruikten toen handkranen van 5 ton die op een platte wagen gemonteerd waren als hijskraan. Ze waren talrijk op het net aanwezig en kwamen tussen binnen een beperkte perimeter.

Na verloop van tijd werd het materiaal waarmee de 'hulpwagens' uitgerust waren steeds geavanceerder.

De eerste 'hersporingskranen' werden in het begin van de eeuw in dienst gesteld. Ze losten de handkranen af die op een platte of autonome wagen gemonteerd waren.

Met de verdwijning van de stoomtractie en de daling van het aantal depots, organiseerde NMBS zijn 'tractiedienst' rond veertien depots. Er werden negen 'hersporingszones' georganiseerd.

Sinds 1984 beschikken de werkplaatsen van Schaarbeek en Charleroi-Sud-Quai elk over een Gottwald-kraan die tot 100 ton kan hijsen.

Moderne spoorkraan type Gottwald met een hefvermogen van 100 ton.
(Ref: D3886-13)

Juliette

De kraan Juliette werd in 1912 in Manchester gebouwd voor het Britse leger.

Ze werd bij NMBS opgeleverd in 1947 door ingenieur Dewandre, en bevond zich sindsdien in de werkplaats van Kinkempois .

Deze stoomkraan werd tot in 1987 gebruikt. Ze had een hijsvermogen van slechts 35 ton en de bediening was heel omslachtig. Er waren verschillende uren nodig om de ketel te verwarmen en het duurde dus even voordat de kraan efficiënt gebruikt kon worden.

Stoomkraan Juliette in Leuven (Ref: L2671-47)

Kristof Avonds

Maart 2018

Beknopte bibliografie :

- Artikels : La modernisation des techniques de relevage : deux nouvelles grues pour la SNCB. *Trans-Fer*, nr. 39, 01-02-1985, p. 37-41, K616412
- LEJEUNE G. Herinnering aan Juliette, de laatste stoomkraan van de NMBS, *Spoorweg Journaal*, nr. 37, 04-1990, p. 14-15, ill., K702568
- LEJEUNE G., Souvenir : Juliette, la dernière grue à vapeur de la SNCB, *Journal du Chemin de fer* ; nr. 37, 04-1990, p. 14-15, ill., K702569
- VINCENT C., La grue de Kinkempois, *Voies ferrées*, nr. 10, 03-04-1982, p. 59-60, K708798

Voor een grondiger zoekopdracht kunt u onze database raadplegen met de volgende trefwoorden:

Bibliotheekcatalogus: Kraan

Museumcollectie: materieel infrastructuur